

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در قزاقستان

دولت قزاقستان اخیرا در همایش فرصت‌های سرمایه‌گذاری پروژه‌های اولویت‌دار خود را مطرح ساخت. این پروژه‌ها در زمینه توریسم، ساختمان‌سازی، تولید فرآورده‌ها، بتن‌های آهنی، محصولات برخوردار از عایق گرمایی، بلوک‌های بتنی، الکترودهای جوش، فرآوری سنگ طبیعی، تولید آجر سرامیکی، رنگ، خاکستر سودا، غنی‌سازی سنگ کوارتز، پشم شیشه، سیمان آجر سیلیسی، سنگ‌نما، سرامیک، ساخت کارخانه متراکم نمودن سنگ‌های نیکل و کبالت، فرآوری خز طبیعی، تولید روغن نباتی، ساخت پست توربین گازی، ساخت پست ترموالکتریک، تولید پمپ‌های گرمایی و ... می‌باشد. برخی از پروژه‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی طرف قزاقی در جدول ۱ مشخص شده است. طرح‌های مذکور، بخش کوچکی از مجموع طرح‌های سرمایه‌گذاری در جمهوری قزاقستان است.

موقعیت جغرافیایی قزاقستان

قزاقستان با جمعیتی بالغ بر ۱۵/۲ میلیون نفر در آسیای مرکزی واقع شده و با کشورهای چین، قرقیزستان، روسیه، ترکمنستان و ازبکستان همسایه است. ۵۷ درصد از مردم این کشور ساکن شهر هستند. خدمات، کشاورزی و صنعت به ترتیب ۴۵، ۳۹/۵، ۸/۴ درصد تولید ناخالص ملی را به خود اختصاص داده است. زمین‌های کشاورزی در این کشور در حدود ۹۳ میلیون هکتار می‌باشد. مهمترین محصولات دامی این جمهوری چرم، گوشت و پشم است. مهمترین محصولات کشاورزی نیز گندم، جو، برنج، پنبه می‌باشد.

قزاقستان از لحاظ صنعتی نیز در میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز مقام اول را دارد. استخراج و فن‌آوری مواد معدنی، ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی، تراکتورسازی، ابزارهای دفاعی و امنیتی مهمترین بخش‌های صنعتی این کشور را تشکیل می‌دهند.

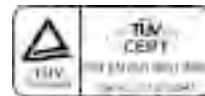
شاخص‌های مختلف اقتصادی جمهوری قزاقستان در جدول شماره ۲ مشخص شده است.

تجارت خارجی قزاقستان

روسیه، چین، آلمان، فرانسه و اوکراین شرکای عمده تجاری قزاقستان در زمینه واردات و روسیه برمودا، آلمان، چین، فرانسه و ایتالیا به ترتیب شرکای عمده در بخش صادرات هستند. صادرات عمده قزاقستان به جهان شامل نفت و محصولات نفتی، آهن‌آلات و فلزات، مواد شیمیایی، ماشین‌آلات، غلات، پشم، گوشت و ذغال سنگ می‌باشد. واردات اساسی این کشور از جهان نیز شامل ماشین‌آلات و تجهیزات، محصولات فلزی، وسائط نقلیه، مواد غذایی، تنباکو، دارو، چغندر قند، کمپاین، ماشین‌آلات راه‌سازی می‌باشد. تجارت خارجی قزاقستان با جهان طی سالهای ۲۰۰۶-۲۰۰۰ (میلیون

جدول ۱: پروژه‌های پیشنهادی دولت قزاقستان برای سرمایه‌گذاران

نوع سرمایه‌گذاری	نوع سرمایه‌گذاری	میزان سرمایه‌گذاری
سرمایه‌گذاری در بخش انرژی	سرمایه‌گذاری در بخش انرژی	۱۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی	سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی	۲۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات	۳۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش صنایع	سرمایه‌گذاری در بخش صنایع	۴۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری	سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری	۵۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل	سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل	۶۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش مخابرات	سرمایه‌گذاری در بخش مخابرات	۷۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات مالی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات مالی	۸۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات آموزشی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات آموزشی	۹۰۰ میلیون دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات بهداشتی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات بهداشتی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات فرهنگی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات فرهنگی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات ورزشی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات ورزشی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات تفریحی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات تفریحی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات اجتماعی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات اجتماعی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات عمومی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات عمومی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات خصوصی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات خصوصی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی و خصوصی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی و خصوصی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی و عمومی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی و عمومی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی و اجتماعی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی و اجتماعی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی و فرهنگی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی و فرهنگی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و تفریحی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و تفریحی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی، تفریحی و آموزشی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی، تفریحی و آموزشی	۱ میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی، تفریحی، آموزشی و بهداشتی	سرمایه‌گذاری در بخش خدمات دولتی، خصوصی، عمومی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی، تفریحی، آموزشی و بهداشتی	۱ میلیارد دلار

دلار) مطابق جدول ۳ بوده است

صادرات عمده قزاقستان به جهان شامل نفت و محصولات نفتی، آهن آلات و فلزات، موادشیمیایی، ماشین آلات، غلات، پشم، گوشت و ذغال سنگ و واردات اساسی این کشور از جهان نیز شامل ماشین آلات و تجهیزات، محصولات فلزی، وسائط نقلیه، مواد غذایی، تنباکو، دارو، چغندر، کمباین، ماشین آلات راهسازی می باشد.

تجارت با ایران

تراز بازرگانی جمهوری اسلامی ایران با قزاقستان در جدول ۴ نشان داده شده است ارقام عمده وارداتی جمهوری اسلامی ایران از قزاقستان طی سالهای اخیر آهن، فولاد، گندم، ماشین ابزار برای کار کردن روی فلز، جو، ذرت، پنبه کوهی و ارقام عمده صادراتی جمهوری اسلامی ایران به قزاقستان طی سالهای اخیر پوشاک، روغن آفتابگردان، خشکبار، لوستر و وسایل روشنایی، میوه، کفش، وسایل نقلیه موتوری، مواد پلاستیکی، دستگاه‌های برقی گرم کننده، رنگ‌ها و ورنه‌ها، فرش و سایر کفپوش‌های نسجی، مواد شوینده بوده است در سال ۱۳۸۴ یکصد میلیون دلار خدمات فنی و مهندسی از ایران به قزاقستان صادر شده است.

جدول ۴: تراز بازرگانی ایران با قزاقستان

سال	صادرات	واردات	تراز بازرگانی
۱۳۷۷	۱۶۲۵	۸۷۱۹	-۵۸۹۴
۱۳۷۸	۲۴۱۱	۱۳۱۱۶	-۱۰۷۰۵
۱۳۷۹	۲۳	۲۴۵	-۲۲۲
۱۳۸۰	۲۴	۲۷۰	-۲۴۶
۱۳۸۱	۵۰۱۸	۲۶۲	-۲۶۱۶
۱۳۸۲	۴۸	۲۸۵	-۲۳۷
۱۳۸۳	۶۵	۳۳۰	-۲۶۵
۱۳۸۴	۵۸۱۴	۳۳۰۱۳	-۱۷۱۹۹

منابع زیرزمینی قزاقستان

قزاقستان دارای ذخایر عظیمی نفت و گاز است. تولید نفت در قزاقستان بالغ بر ۱/۳ میلیون بشکه در روز و تولید گاز طبیعی ۱۸/۵ میلیارد متر مکعب می باشد. صادرات نفت این کشور در سال ۲۰۰۴ بیش از ۱۱ میلیارد دلار بوده است. بخش عمده ای از سرمایه‌گذاری خارجی در بخش نفت و گاز صورت گرفته است. این کشور همچنین دارای ذخایر فراوانی از ذغال سنگ، آهن، مس، روی، اورانیوم، طلا و کروم می‌باشد.

قزاقستان پر جاذبه‌ترین کشور برای سرمایه‌گذاری خارجی در منطقه است. به همین دلیل ۸۰ درصد سرمایه‌گذاری جذب شده در آسیای مرکزی مربوط به قزاقستان است. طبق اعلام بانک جهانی، قزاقستان جزو بیست کشور اول دنیا از لحاظ جذب سرمایه‌گذاری خارجی است.

میزان جذب سرمایه جمهوری قزاقستان

قزاقستان یک از کشورهای موفق در جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) در منطقه CIS است. طی سالهای ۹۳ الی ابتدای ۲۰۰۶، ۵۰ میلیارد دلار در قزاقستان سرمایه گذاری خارجی جذب شده است. عمده این سرمایه‌گذاری جذب شده در بخش نفت، گاز و ذوب فلزات بوده است. زمینه‌های انجام سرمایه‌گذاری در قزاقستان با توجه به قانون مربوطه، حمایت دولت از این امر و همچنین مشوق‌های پیش‌بینی شده

جدول ۵: حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در قزاقستان طی ۲۰۰۶-۲۰۰۰ (میلیون دلار)

سال	FDI
۲۰۰۰	۲۷۸۱۲
۲۰۰۱	۲۵۵۹۶
۲۰۰۲	۲۱۸۵۳
۲۰۰۳	۲۶۲۱۵
۲۰۰۴	۸۲۳۱۷
۲۰۰۵	۲۱۱۶۳
سه ماهه اول ۲۰۰۶	۲۰۴۸۳

برای سرمایه‌گذاران فراهم است. در طول سال‌های اخیر هلند، کانادا، فرانسه، آمریکا، چین، ژاپن، ایتالیا، روسیه و سوئیس کشورهای عمده سرمایه‌گذار در کشور قزاقستان بوده‌اند. جدول ۵ حجم سرمایه‌گذاری‌ها صورت گرفته در جمهوری قزاقستان بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۶ را نشان می‌دهد.

مزایای سرمایه‌گذاری خارجی در جمهوری قزاقستان

معافیت از مالیات زمین خریداری شده برای اجرای پروژه، معافیت از مالیات بر دارایی‌های ثابت در چارچوب پروژه، برخورداری سرمایه‌گذار از این مزیت که شرکت سرمایه‌گذار می‌تواند هزینه‌های ثابت خود را به هنگام پرداخت مالیات سالانه از کل مالیات بر درآمد سالانه کسر نماید. مزایای معافیت از مالیات بستگی به حجم سرمایه‌گذاری انجام شده در دارایی‌های ثابت دارد و حداکثر آن ۵ سال است. کمک بلاعوض به سرمایه‌گذار بصورت نقدی که ارزش آن حداکثر ۳۰ درصد ارزش سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت می‌باشد، که این شامل زمین، ساختمان، تسهیلات، ماشین‌آلات، تجهیزات، کامپیوتر، ابزار، وسائط حمل و نقل و... می‌باشد. تضمین حقوق سرمایه‌گذار خارجی و برخورداری سرمایه‌گذار از بیمه می‌باشد.

مسائل و مشکلات پیش‌روی سرمایه‌گذاران

اهم مشکلات داخلی فرآوری شرکت‌ها را می‌توان در عدم وجود حمایت‌های مالی مناسب از طرف سیستم بانکی و بالا بودن نرخ بهره، اخذ ضمانت نامه ملکی در ازای پرداخت تسهیلات ارزی و سایر مراحل مشکل آسای سیستم بانکی، دسترسی دشوار متخصصین به محل اجرای پروژه به علت کم بودن تعداد پروازها در هفته و اهم مشکلات خارجی فرآوری شرکت‌ها را می‌توان در ناکافی بودن تخصیص اعتبارات و طولانی بودن پروسه تصویب آن، طولانی بودن مراحل تزریق پول و سپری شدن زمان طولانی از مرحله تحویل صورت وضعیت تا دریافت وجوه و مناسب نبودن شرایط حمل کالا به قزاقستان از جمله بالا بودن هزینه ارسال کانتینر از راه زمینی و نیز صدمه دیدن کالا به هنگام حمل از طریق راه آهن به دلایل فنی خلاصه کرد. □

جدول ۲: شاخص‌های مهم اقتصادی جمهوری قزاقستان

تولید ناخالص داخلی	۴۰۱۷ (میلیارد دلار)
رشد تولید ناخالص داخلی	۹٫۳ درصد
حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	۶۱۲ (میلیارد دلار)
فرهنگ سرمایه	۲۴۵۰ دلار
بدهی خارجی	۴۱۵۱ (میلیارد دلار)
ذخایر ارزی و طلا	۶۷ (میلیارد دلار)
مرغ بیگاری	۱۵ (درصد)
مرغ تورم	۲۴ (درصد)
نرخ رشد تولید ناخالص	۱۰٫۷ (درصد)

جدول ۳: واردات و صادرات قزاقستان بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۶

سال	واردات	صادرات	تراز بازرگانی
۲۰۰۰	۷۱۱۹۱۳	۹۲۸۸۱۱	۲۱۶۸۳۸
۲۰۰۱	۷۳۴۴۳۴	۸۹۳۷۸۱	۹۸۳۳۸
۲۰۰۲	۸۰۲۹۱۷۷	۱۰۰۲۶۱۹۱	۱۹۸۷۱۴
۲۰۰۳	۹۵۵۳۱۶۳	۱۳۳۳۱۶۳	۳۶۹۹
۲۰۰۴	۱۳۸۱۷۷۵	۲۰۶۰۲۱۶۴	۶۷۸۵۳۹
۲۰۰۵	۱۷۶۷۸۱۷۸	۲۸۳۰۱۵۹	۱۰۳۱۱۸۱
سه ماهه اول ۲۰۰۶	۴۱۹۶۱۸۱	۷۴۶۱۳۷	۲۷۶۴۱۴۶